

סוד שצריך אדם להכליל חיים במקום זה. זה בלי זה לא הולך. וצריך אדם להכליל מדת יום במדת לילה, ומדת לילה ביום. וזהו ראה חיים עם אשה אשר אהבת. מה הטעם? כי הוא חלקך בחיים, שחיים לא שורים אלא על זה. ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש, כמו שאמר (משלי א) בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחתך.

ובא וראה, כל דברי שלמה המלך, כלם נסתרים לתוך החכמה. ופסוקים אלו נראים שהתרה הרצועה, כמו שכתוב (אמר לו רבי אלעזר, בתוב) אחריו, (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחסבון וגו'. הפסוק הזה יש להתבונן בו, כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, וכי שלמה שחכמה עליונה בו יותר על כל בני העולם אמר כך?!

אמא (אמר לו) כל דברי שלמה המלך על סוד חכמה נאמרו. בא וראה, כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, זהו שצריך אדם להכליל שמאל בימין, וכל מה שהוא עושה צריך לו שלא יהיו, אלא כלולים בימין. כל אשר תמצא ידך - זו השמאל. לעשות בכחך - זהו הימין, כמו שנאמר (שמות טו) 'מינך ה' נאדרי בפה. וכיון שהאדם יזהר שכל מעשיו יהיו לצד ימין ויכליל שמאל בימין, אז הקדוש ברוך הוא שורה בו בעולם הזה, ויכנס אותו אליו לאותו העולם הבא. ורא יאמר אדם, בשעה שאבא לאותו עולם, אז אתבע מהמלך רחמים ואשוב לפניו, אלא - כי אין מעשה וחסבון ודעת וחכמה, אחר שיסתלק אדם מהעולם הזה. אלא אם רוצה אדם שהמלך

אהבת) דא הוא רזא, דבעי בר נש לאכללא חיים באתר דא, דא בלא דא לא אזלא. ובעי בר נש לאכללא מדת יום בלילה, ומדת לילה ביום. ודא הוא ראה חיים עם אשה אשר אהבת מאי טעמא בגין פי היא חלקך בחיים, דחיים לא שרון אלא על דא. ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש, כמה דאמר (משלי ג) בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחתך.

ותא חזי כל מלוי דשלמה מלפא, פלהו סתימין לגו בכחמתא, והני קראי אתחזון דהותרה רצועה, כמה דכתיב (נ"א אמר ליה רבי אלעזר פתיב) בתריה, כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחסבון וגו'. האי קרא אית לאסתפלגא ביה, (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, וכי שלמה (דף קנ"ח ע"א) דחכמתא עלאה ביה, יתיר על כל בני עלמא, אמר הכי.

אמא (נ"א אמר ליה) כל מלוי דשלמה מלפא על רזא דחכמתא אתמרו. תא חזי, כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, דא הוא דבעי בר נש לאכללא שמאל בימינא, וכל מה דהוא עביד, מיבעי ליה דלא יהון אלא כלילין בימינא. כל אשר תמצא ידך, דא שמאלא. לעשות בכחך: דא הוא ימינא, כמה דאת אמר (שמות טו) ימינך יי נאדרי בפה. וכיון דבר נש יזדהר דכל עובדוי יהון לסטרא דימינא, ויכליל שמאלא בימינא, כדין קדשא בריך הוא שארי בגווייה בהאי עלמא, ויכניש ליה לגבייה לההוא עלמא דאתי.

ורא יימא בר נש בשעתא דאתינא לההוא עלמא, כדין אתבע מן מלפא רחמי, ואיתוב קמיה, אלא כי אין מעשה וחסבון ודעת וחכמה, בתר דיסתלק בר נש מהאי

עֲלָמָא, אֶלְא אִי בְעֵי בַר נָשׁ, דְּמִלְפָּא קְדִישָׁא
יְנַהִיר לִיה לְהֵהוּא עֲלָמָא, וְיִתֵּן לִיה חוּלְקָא
לְעֲלָמָא דְאַתִּי, יִשְׁתַּדֵּל בְּהֵאֵי עֲלָמָא, לְאַכְלָלָא
עוֹבְדוּי בִּימִינָא, וְכָל עוֹבְדוּי יְהוּן לְשָׁמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, דְּהָא לְבַתָּר פֶּד יתְפַנִּישׁ
מֵהֵאֵי עֲלָמָא, לְאַתְדָּנָא בְּדִינָא תְקִיפָא, בְּדִינָא
דְּגִיְהֵנָם, לִית תַּמָּן עֵיטָא וְחֻכְמָה וְסִכְלָתָנוּ
לְאַשְׁתְּזָבָא מִן דִּינָא.

דְּבַר אַחַר כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה
בְּשָׂאוֹל. בְּגִיְהֵנָם, אִית בִּיה מְדוּרִין עַל
מְדוּרִין. מְדוּרָא תַתָּא שְׂאוֹל. מְדוּרָא תַתָּא
מְנִיָּה, אֲבָדוֹן. וְדָא סְמִיךְ לְדָא. מָאן דְּנַחֲתִית
לְשָׂאוֹל, יְדוּנָן לִיה וּמַתְמָן יִצְפָּצֵף וְעוֹלָה.
הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שְׂמוּאֵל א ב) מוֹרִיד שְׂאוֹל וַיַּעַל.
וּמָאן דְּנַחֲתִית לְאַבְדוֹן, תּוּ לָא סְלִיק לְעֲלָמִין.

מָאן דְּאִית בִּיה עוֹבְדָא טָבָא, אוּ דְאִיהוּ (כ"א אִי
טָבָא אִיהוּ) מְאָרִי דְחוּשְׁבָנָא, הָא אוּקְמוּהָ
דְּבָכָל לִילִיָּא וְלִילִיָּא עַד לָא יִשְׁכַּב, וְעַד לָא
נָאִים, בְּעֵי בַר נָשׁ לְמַעַבְד חֻשְׁבָנָא מְעוֹבְדוּי
דְּעַבְד כָּל הֵהוּא יוֹמָא, וְיִתּוּב מְנִיָּהוּ, וְיִבְעֵי
עֲלִיָּהוּ רַחֲמִי. מָאִי טַעֲמָא בְּהֵיָא שְׁעָתָא. בְּגִין
דְּהֵיָא שְׁעָתָא אֵילָנָא דְמוֹתָא שְׂאָרִי בְּעֲלָמָא,
וְכָל בְּנֵי עֲלָמָא טַעֲמִין טַעֲמָא דְמוֹתָא, וְיִבְעֵי
בְּהֵיָא שְׁעָתָא לְמַעַבְד חֻשְׁבָנָא מְעוֹבְדוּי, וְיוֹדִי
עֲלִיָּהוּ, בְּגִין דְּאִיהֵי שְׁעָתָא דְמוֹתָא, וְאֵלִין
אַקְרוּן מְאָרִי דְחוּשְׁבָנָא.

וְכֵן מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּדַעַת וּבְחֻכְמָה לְמַנְדַּע
לְמְאָרִיָּה, פֶּד יַעֲבְרוּן לִיה לְאַסְתְּכָאָה
וְלְאַסְתְּפִלָּא בְּאִינוּן חֲיִיבִין דְּאַתְטְרִידוּ בְּגִיְהֵנָם,
וּבְדַרְגָּא דְשָׂאוֹל, וְכִלְהוּ צוּחִין מְאִינוּן דְּרַגִּין,
הוּא לָא יִשְׁתַּאֲר תַּמָּן, וְלָא יִשְׁתַּפַּח בִּינִיָּהוּ,
וְעַל דָּא אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה
בְּשָׂאוֹל, וְלָא יִשְׁתַּכַּח אֶלְא לְעִילָא לְעִילָא,

הַקָּדוֹשׁ יֵאִיר לוֹ לְאוֹתוֹ עוֹלָם וְיִתֵּן
לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, יִשְׁתַּדֵּל
בְּעוֹלָם הַזֶּה לְהַכְלִיל מַעֲשָׂיו
בְּיָמֵינוּ, וְכָל מַעֲשָׂיו יִהְיוּ לְשֵׁם
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁהֵרִי לְאַחַר
כְּשִׁיתְכַנְס מְהַעוֹלָם הַזֶּה לְהַדוֹן
בְּדִין הַקָּשָׁה בְּדִין הַגִּיְהֵנָם, אִין
שֵׁם עֲצָה וְחֻכְמָה וְשִׁכְלָה לְהַנְצִיל
מִן הַדִּין.

דְּבַר אַחַר כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן
וְדַעַת וְחֻכְמָה בְּשָׂאוֹל - בְּגִיְהֵנָם
יֵשׁ בוּ מְדוּרִים עַל מְדוּרִים; מְדוּר
תַּחְתּוֹן שְׂאוֹל, מְדוּר תַּחְתּוֹן מְמַנּוּ
אַבְדוֹן, וְזֶה סְמוּךְ לְזֶה. מִי שְׂיִוְרַד
לְשָׂאוֹל, יְדוּנָן אוֹתוֹ, וּמִשֵּׁם
יִצְפָּצֵף וְעוֹלָה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
(שְׂמוּאֵל א-ב) מוֹרִיד שְׂאוֹל וַיַּעַל. וּמִי
שְׂיִוְרַד לְאַבְדוֹן, שׁוּב לָא עוֹלָה
לְעוֹלָמִים.

מִי שְׂיֵשׁ בוּ מַעֲשֵׂה טוֹב אוּ שְׂהוּא
(אם טוֹב הוּא) בְּעַל חֻשְׁבוֹן, הָרִי
בְּאַרְיָה, שְׁכַכְל לִילָה וְלִילָה טָרַם
יִשְׁכַּב וְטָרַם יִישׁן, צְרִיף אָדָם
לְעִשׂוֹת חֻשְׁבוֹן מִמַּעֲשָׂיו שְׁעֵשֶׂה
כָּל אוֹתוֹ יוֹם, וְיִשׁוּב מֵהֶם וְיִבְקֵשׁ
עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. מַה הַטַּעַם
בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעֵה? מִשׁוּם שְׁבָאוֹתָהּ
שְׁעֵה עֵץ הַמָּוֶת שׁוֹרָה בְּעוֹלָם,
וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים טַעַם
הַמָּוֶת, וְצְרִיף בְּאוֹתָהּ שְׁעֵה
לְעִשׂוֹת חֻשְׁבוֹן מַעֲשָׂיו וְיוֹדֵה
עֲלֵיהֶם, מִשׁוּם שְׂאוֹתָהּ שְׁעֵה שֶׁל
הַמָּוֶת, וְאַלֶּה נִקְרָאִים בְּעֲלֵי
חֻשְׁבוֹן.

וְכֵן מִי שְׂמַשְׁתַּדֵּל בְּדַעַת וּבְחֻכְמָה
לְדַעַת אֶת רַבּוּנוּ, כְּשִׁיעֲבִירוּ אוֹתוֹ
לְחַזוֹת וּלְהַסְתַּכֵּל בְּאוֹתָם רְשָׁעִים
שְׁנַטְרָדוּ בְּגִיְהֵנָם וּבְדַרְגַּת הַשְּׂאוֹל,
וְכִלְם צוּחִים מְאוּתָן דְּרַגּוֹת -
הוּא לָא יִשְׁאָר שֵׁם וְלָא יִמְצָא
בִּינֵיהֶם, וְעַל זֶה אִין מַעֲשֵׂה
וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת בְּשָׂאוֹל, וְלָא יִמְצָא
אֶלְא לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, בְּמִקּוּם
שְׁפָמָה אוֹרוֹת וּמְנוֹרוֹת וְכַמָּה

בְּאַתֵּר דְּכַמָּה נְהוּרִין וּבּוֹצִינִין, וְכַמָּה כְּסוּפִין
שְׂאֲרֵן בֵּיה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתֵי (ב"ה) (ס"א
וְהַאי ל"ה) לְאַשְׁתַּעֲשַׁע עִם שְׂאֵר צְדִיקָיָא דִּי בְּגֵן
עֲדָן. זַפְּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצְדִיקָיָא בְּהַאי עֲלֵמָא,
וּבְעֲלֵמָא דְאַתֵּי, עֲלִייהוּ כְּתִיב (תהלים קמ) אַף
צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ.

וְעֵבֶר הַלְוִי הוּא אֶת עֲבוּדַת אֱהֱל מוֹעֵד וְגו'.

(במדבר יח) רַבִּי אַבְא פְתַח, (ישעיה מ) הַיּוֹשֵׁב
עַל חוּג הָאֲרָץ וְגו'. תָּא חֲזִי, כִּד בְּעָא קֻדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְמַבְרֵי עֲלֵמָא, סְלִיק בְּרַעוּתָא קַמֵּיה,
וּבְרָא לִיה בְּאוּרֵייתָא. (ס"א כד סליק בְּרַעוּתָא קַמֵּיה קֻדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְמַבְרֵי עֲלֵמָא אֲסַתְכַל בְּאוּרֵייתָא וּבְרָא לִיה) וּבְהַ
אֲשְׁתַּכְּלַל. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ח) בְּהִכִּינוּ
שְׂמִים שָׁם אָנִי. וְכְתִיב (משלי ח) וְאֶהְיֶה אֲצִלוּ
אֲמוֹן. וְהָא אוּקְמוּהָ, אַל תִּקְרִי אֲמוֹן, אֲלָא
אֲמוֹן.

כִּד אֲתֵי לְמַבְרֵי אָדָם, וְהָא אֲתַמַּר, אֲמַרְה תוֹרָה
וְכִי לְמַגְנָא אֲתַקְרִיאת אַרְךָ אַפִּים וְרַב חֶסֶד.
בְּהִיא שְׁעַתָּא דְנִפְיָא אָדָם לְעֲלֵמָא, הָוָה זִיו
פְּרָצוּפָא דִּילִיה מְעִילָא וּמִתְתַּא, וְהוּוּ דְחֲלִין
מַגִּיה כֹּל בְּרִיין, וְאוּקְמוּהָ. תָּא חֲזִי, לָא אֲתַקְרִי
עֲלֵמָא, וְלָא אֲשְׁתַּלִּים, עַד הִיא שְׁעַתָּא דְנִפְקָא
אָדָם בְּשִׁלְמוֹ דְכֹלָא, וְאֲתַקְדֵּשׁ יוֹמָא, וְאֲתַתְּקֵן
פְּרִסְיָא קַדִּישָׁא לְמַלְכָּא, כְּדִין אֲשְׁתַּלִּימוּ עֲלָאֵי
וְתַתַּאֵי, וְאֲשְׁתַּכְּחוּ חֲדוּוֹן בְּכֹלְהוּ עֲלַמִּין.

בְּהִיא שְׁעַתָּא דְבְּעָא יוֹמָא לְאַתְקֻדְשָׁא, הוּוּ
נְפִיקֵי רוּחִיהוֹן דְּשִׁדִּין לְאַתְבְּרֵי גוּפָא
דְּלֵהוֹן, וְאַתְקֻדֵּשׁ יוֹמָא, וְלָא אֲתַבְּרֵיאוּ,
וְאַשְׁתַּאֲר עֲלֵמָא כְּמָה דְאַתְפָּגִים מְעַבְדֵּתָא
וְאַסְתַּחֲר (דף קע"ח ע"ב) (ס"א וְאַתְחַסֵּר), כִּיּוֹן דְאַתְקֻדֵּשׁוּ
(עלמין) יִשְׂרָאֵל, וְאַשְׁתַּלִּימוּ בְּדַרְגִּיהוֹן, וְאַשְׁתַּכְּחוּ
לְיוֹאֵי בְּסִטְר שְׂמַאלָא, כִּד (ס"א כד"ו) אֲשְׁתַּלִּים
הֵהוּא פְּגִימָא דְעֲלֵמָא, דְמִסְטֵר שְׂמַאלָא.

כְּסוּפִים שוֹרִים שָׁם, וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בָּא (ב) (ומשתוקק לו)
לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם שְׂאֵר הַצְדִיקִים
שְׂבָגֵן עֲדָן. אֲשֵׁרֵי חֶלֶק הַצְדִיקִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלִייהֶם
כְּתוּב (תהלים קמ) אַף צְדִיקִים יוֹדוּ
לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ.

וְעֵבֶר הַלְוִי הוּא אֶת עֲבוּדַת אֱהֱל
מוֹעֵד וְגו'. רַבִּי אַבְא פְתַח, (ישעיה

מ) הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאֲרָץ וְגו'. בָּא
וְרָאָה, כְּשֶׁרְצָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבָרָא הָעוֹלָם, עֲלָה בְרַצוֹן לְפָנָיו
וּבְרָא אוֹתוֹ בְּתוֹרָה, (כְּשֶׁעָלָה בְרַצוֹן
לְפָנָיו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָרָא הָעוֹלָם, הִסְתַּכַּל
בְּתוֹרָה וּבְרָא אוֹתוֹ) וּבְהַ נִתְקַן. זְהוּ
שְׁכַתוֹב (משלי ח) בְּהִכִּינוּ שְׂמִים שָׁם
אָנִי. וְכְתוּב (שם) וְאֶהְיֶה אֲצִלוּ
אֲמוֹן. וְהָרִי הַקִּימוּ, אַל תִּקְרִי
אֲמוֹן אֲלָא אֲמוֹן.

כְּשֶׁבָא לְבָרָא אָדָם, וְהָרִי נִתְבָּאֵר,
אֲמַרְה תוֹרָה: וְכִי לְחַנּוּם נִקְרֵאת
אַרְךָ אַפִּים וְרַב חֶסֶד? בְּאוֹתָהּ
שְׁעָה שְׂיַצָּא אָדָם לְעוֹלָם, הִזֵּה זִיו
פְּרָצוּפוֹ מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה, וְהָיוּ
פּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ כֹּל הַבְּרִיּוֹת,
וּפְרָשׁוּהָ. בָּא וְרָאָה, לָא הִתְקַיֵּם
הָעוֹלָם וְלָא הַשְׁלַם עַד אוֹתָהּ
שְׁעָה שְׂיַצָּא אָדָם בְּשִׁלְמוֹת הַכֹּל,
וְהִתְקַדֵּשׁ הַיּוֹם וְנִתְקַן כְּפִסָּא קְדוּשׁ
לְמַלְךָ, אַז הִשְׁתַּלְּמוּ עֲלִיּוֹנִים
וְתַחֲתוֹנִים, וְנִמְצְאוּ שְׂמֵחוֹת בְּכֹל
הָעוֹלָמוֹת.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂרַצָּה הַיּוֹם
לְהִתְקַדֵּשׁ, הָיוּ יוֹצְאִים רוּחוֹת שֶׁל
הַשְּׂדִים לְהַבְּרָאוֹת גּוּף שְׁלֵהֶם,
וְהִתְקַדֵּשׁ הַיּוֹם וְלָא נִבְרָאוּ,
וְנִשְׂאֵר הָעוֹלָם כְּמוֹ שְׁנִפְגָּם
מִמְּלַאכְתּוֹ וּמִסְתַּוֵּב (וְנַחֲסֵר). כִּיּוֹן
שֶׁהִתְקַדֵּשׁוּ יִשְׂרָאֵל וְנִשְׁלְמוּ
כְּדַרְגוֹתֵיהֶם וְנִמְצְאוּ לְיוֹם מְצַד
הַשְּׂמַאל, כְּפִשְׁר (א) נִשְׁלַם אוֹתוֹ
פְּגָם שֶׁל הָעוֹלָם שְׂמַצַּד שְׂמַאל.

וְעַל דָּא בְּעָאן לְאַתְדַּפְּאָה לְיוֹאֵי, וְכַדִּין פְּלֵא
אַתְפְּלִיל בְּיַמֵּינָא, וְעֲלֵמָא לָא אַתְפְּגִים,
וּבְגִין כְּף פְּתִיב, וְעַבְד הַלְוִי הוּא. הוּא אֲשֵׁלִים
לְסִטְר שְׂמַאלָא. הוּא אֲשֵׁלִים לְפָגְיִמוּ דְעֲלֵמָא.
וְאַפִּילוּ הֵהוּא סִטְרָא דְצָפוֹן, דְאַשְׁתָּאֵר חֶסֶר
בְּעֲלֵמָא, כַּד בְּרָא קֳדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲלֵמָא.
לְיוֹאֵה בְּאַרְוֵנָא אֲשֵׁלִים לְכֻלָּא. מָאֵי בְּאַרְוֵנָא.
כִּהוּא מְטוּלָא דְהוּוּ נְטִלֵי בְּמִשְׁפָּנָא, אֲשֵׁתֵלִים
כָּל הֵהוּא פְּגִימוּ עַל יְדֵיהּ.

הוּא: לְעֵילָא לְשְׂמַאלָא. הוּא: אַתְפְּלִיל בְּיַמֵּינָא,
תּוּ הוּא: דָּא עֲתִיקָא. (ס"א תא חיי ול"ג מן תו)
אַלְמָלָא דִּינָא לָא אֲשֵׁתִכַּח בְּעֲלֵמָא, לָא הוּוּ
יַדְעֵי כְּנֵי נְשָׂא מְהֵימְנוּתָא עֲלָאָה, וְלָא יִשְׁתַּדְּלוּן
כְּנֵי נְשָׂא בְּאַרְיִיתָא, וְלָא יִתְקַיְיִמוּ פְּקוּדֵי
אַרְיִיתָא, פּוּלְחָנָא שְׁלִימוּתָא דִּישְׁתַּכַּח בְּעֲלֵמָא
לְגַבֵּי מַלְכָּא קֳדִישָׁא, מָאן עַבִּיד לֵיהּ. הוּי אֹמֵר
דָּא לְיוֹאֵה.

וְתוּ וְעַבְד הַלְוִי הוּא, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (דברים ד) כִּי
יְיָ הוּא אֱלֹהִים. הוּא אֲשֵׁלִים שְׁלִימוּתָא,
לְמֵיהוּי כְּלָא חַד. הוּא: פְּשִׁיטָא לְקַבְּלָא לְכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (שיר השירים ב) שְׂמָאֵלוּ
תַּחַת לְרֵאשִׁי, בְּגִין לְחַבְרָא זְוִיגָא פְּחַדָּא. מָאן
אַתְעַר רְחִימוּתָא. הוּי אֹמֵר הוּא. תּוּ הוּא כְּמָה
דְאַתְ אָמַר (ס"א תו הוּא דָּא עֲתִיקָא כְּמָה דְאַתְ אָמַר כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים)
(תהלים ק) הוּא עֲשָׂנוּ וְלָא אֲנַחְנוּ עֲמוּ. בְּגִין כְּף
הוּא: לְתַתָּא. הוּא: לְעֵילָא. הוּא: אַתְגַּלְיָא.
הוּא סְתִים. הוּא אֱלֹהִים.

רְבִי יִצְחָק אָמַר, זְמַן קֳדָשָׁא בְרִיךְ הוּא
לְאַנְהָרָא לְסִיְהָרָא, כְּנֵהוּרָא דְשְׂמֵשָׁא.
וְנֵהוּרָא דְשְׂמֵשָׁא יְהֵא עַל חַד שְׁבַע
זְמַנִּין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹר
הַלְבָּנָה כְּאֹר הַחֲמָה וְגו'. וְכְתִיב (ישעיה ס)
לֹא יָבֹא עוֹד שְׂמֵשׁ וְיִרְחַף לֹא יֵאָסֵף.

וְעַל זֶה צְרִיכִים הַלּוֹים לְהַטְהֵר,
וְאִז הַכֹּל נִכְלָל בְּיַמִּין וְהַעוֹלָם
לֹא נִפְגַּם, וּמִשׁוּם כְּף פְּתוּב,
וְעַבְד הַלְוִי הוּא. הוּא הַשְּׁלִים
לְצַד שְׂמַאל, הוּא הַשְּׁלִים לְפָגְם
הַעוֹלָם. וְאַפִּילוּ אוֹתוֹ צַד צְפוֹן
שְׁנַשְׂאָר חֶסֶר בְּעוֹלָם, כְּשִׁבְרָא
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַעוֹלָם, הַלְוִי
הַשְּׁלִים בְּאַרְוֵן לְכֹל. מַה זֶה
בְּאַרְוֵן? בְּאוֹתוֹ מִשָּׂא שְׁהִיו
נוֹשְׂאִים בְּמִשְׁכָּן, נִשְׁלַם כָּל אוֹתוֹ
פָּגַם עַל יָדוֹ.

הוּא - לְמַעַלָּה לְשְׂמַאל. הוּא
- נִכְלָל בְּיַמִּין. עוֹד הוּא -
זֶה הַעֲתִיק. אֲלֵמָלָא הַדִּין לֹא
נִמְצָא בְּעוֹלָם, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים
אֲנָשִׁים אֲמוּנָה עֲלִיוֹנָה, וְלֹא
יִשְׁתַּדְּלוּ כְּנֵי אָדָם בַּתּוֹרָה, וְלֹא
יִתְקַיְיִמוּ מִצְוֹת הַתּוֹרָה. עַבְדוּהָ
בְּשִׁלְמוֹת שְׂתַמְצָא בְּעוֹלָם אֶל
הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ מִי יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ?
הוּא אֹמֵר זֶה הַלְוִי.

וְעוֹד וְעַבְד הַלְוִי הוּא - כְּמוֹ
שְׁנַאָמַר (דברים ד) כִּי ה' הוּא
הָאֱלֹהִים. הוּא הַשְּׁלִים שְׁלֵמוֹת
לְהֵיוֹת הַכֹּל אֶחָד. הוּא - פְּשׁוּט
לְקַבֵּל אֶת כְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שְׁנַאָמַר (שיר השירים ב) שְׂמָאֵלוּ
תַּחַת לְרֵאשִׁי, בְּשִׁבִיל לְחַבְרָא זְוִיג
כְּאַחַד. מִי עוֹרֵר אֶת הָאֶהָבָה?
הוּי אֹמֵר הוּא. עוֹד הוּא - כְּמוֹ
שְׁנַאָמַר (עוד הוּא - זֶה עֲתִיק, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר
כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים) (תהלים ק) הוּא עֲשָׂנוּ
וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲמוּ. בְּגִלְל כְּף הוּא
לְמִטָּה, הוּא לְמַעַלָּה, הוּא נִגְלָה,
הוּא נִסְתָּר, הוּא אֱלֹהִים.

רְבִי יִצְחָק אָמַר, עֲתִיד הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְהָאִיר לְלְבָנָה כְּאֹר
הַשְּׂמֵשׁ, וְאֹר הַשְּׂמֵשׁ יְהִיָּה
עַל אֶחָד שְׁבַע פְּעָמִים. זֶהוּ
שְׁכֵתוּב (ישעיה ל) וְהָיָה אֹר
הַלְבָּנָה כְּאֹר הַחֲמָה וְגו'. וְכְתוּב
(שם ס) לֹא יָבֹא עוֹד שְׂמֵשׁ
וְיִרְחַף לֹא יֵאָסֵף. וְכְתוּב (שם)